

Knut Wicksells och Anna Bugges gravplats kulturklassad

LARS JONUNG

INLÄGG Av en tillfällighet upptäckte jag att gravplatsen där Knut Wicksell och Anna Bugge Wicksell vilar på Norra Begravningsplatsen i Solna var på väg att överlåtas till Kyrkogårdsförvaltningen, ett första steg innan graven tillfaller någon annan. Med tanke på min uppskattning av makarna Wicksells bidrag till vårt samhälle fann jag det sorgligt om deras gravplats skulle försvinna. Jag kontakta- de Kyrkogårdsförvaltningen. Resultatet blev att graven nu fått en sk kulturklassning. Det innebär att den kommer att bevaras för framtiden på grund av ”personernas historiska värde”.

Vilket är då deras ”historiska värde”? Ett svar finns i anteckningen i Kyrkogårdsförvaltningens arkiv:

Knut Wicksell var professor i nationalekonomi och finansrätt vid Lunds universitet och är den mest kände av alla svenska nationalekonomer. Anna Bugge var en av förgrundsgestalterna inom både den norska och svenska kvinnorörelsen.

Kanske kan det vara på sin plats att ge ett något fylligare svar för den samhällsintresserade. Knut Wicksell (1851–1926) tillhör den nationalekonomiska vetenskapens klassiker. Hans väg till nationalekonomin var emellertid lång och krokig. Den började med studier i naturvetenskap. Med tiden fångades han av ett intresse för de sociala problemen i dåtidens svenska samhälle. Som hängiven nymalthusian spårade han deras ursprung till överbefolkning. 1880 blev han (ö)känd över hela Sverige för att offentligt ha argumenterat för att tillåta preventivmedel. Av sina kritiker

fick han rådet att studera nationalekonomi. Och började sina studier på detta fält sent i livet.

Här fick han starkt stöd av sin norska livskamrat Anna Bugge (1862–1928). Anna och Knut levde i samvetsäktenskap, eftersom Knut förkastade dåtidens äktenskapslagstiftning som gjorde gift kvinna omyndig. Hon styrde honom åt det vetenskapliga hållet och sökte få honom så gott det gick att hålla sig borta från provocerande utspel. Kort sagt: hon organiserade hans liv.

Under 1890-talet publicerade Knut ett antal banbrytande arbeten. Trots hårt motstånd från konservativa krafter, blev han professor vid Lunds universitet. Anna kunde nu skaffa sig en juristutbildning. Hon blev den första kvinnan som tog en juristexamen vid Lunds universitet. Året var 1911. Då ansökte hon också om och beviljades svenskt medborgarskap. Hon var starkt engagerad i både den liberala rösträttsrörelsen och i fredsrörelsen. Hon blev Sveriges första kvinnliga diplomat som svensk delegat vid Nationernas Förbund.

Knut Wicksell har påverkat såväl den nationalekonomiska forskningen som den ekonomiska politiken i vårt land. Hans penningteori var inspirationen för Riksbankens stabilisering av den inhemska prisnivån under 1930-talet. I dag vilar inflationsmålspolitiken på samma teoretiska grund. När vi firar kvinnans rösträtt bör vi uppmärksamma Anna Bugges insatser. Deras grav förtjänar helt klart att bevaras för framtiden genom kulturklassning.

Knut och Anna får nu samma status som andra kända svenska intellektuella vilka vilar på samma kyrkogård, som nationalekonomerna Gösta Bagge, Bertil Ohlin och Gunnar Myrdal. Här finns också graven för Karl Staaff. Som ung advokat utformade han det sambokontrakt som undertecknades av Knut och Anna 1889.

Den som vill göra ett besök på Norra

Lars Jonung är professor emeritus och är verksam vid Ekonomihögskolan vid Lunds universitet.

Han forskar om doktrinhistoria och stabiliseringspolitik.

Lars.Jonung@nek.lu.se

Begravningsplatsen i Solna finner en blygsam sten på grav 540, kvarter 3. Här är en länk till stenen: <https://norrabegravningsplatsen.se/sten-nr-729-knut-wicksell-o-anna-bugge/>. Ännu saknas en skylt vid graven med Knuts och Annas namn. Jag hoppas att en sådan snart kommer på plats.

Den som vill veta mer om Knut och Anna kan börja med följande arbeten:

Carlsson-Wetterberg, C (2020), *Jag saknar fruntimmer här – en biografi över Anna Bugge Wicksell*, Natur och Kultur, Stockholm.

Gårdlund, T (1990), *Knut Wicksell – rebell i Det nya riket*, SNS förlag, Stockholm.

Wicksell Nordqvist, L (1985), *Anna Bugge Wicksell – en kvinna före sin tid*, Liber, Lund.